

Số: 29/2021/QĐST-DS

Hải Hậu, ngày 11 tháng 3 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN H - TỈNH NAM ĐỊNH**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Thúy Nga.

Thư ký phiên họp: Bà Đoàn Thị Xuyên - Thư ký Tòa án nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huê - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 3 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 80/2020/TLST- VDS ngày 01 tháng 10 năm 2020 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2021/QĐST-VDS ngày 25 tháng 02 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Cụ Nguyễn Thị Q, sinh năm 1933; địa chỉ: Xóm 2 H, xã H, huyện H, tỉnh Nam Định (xin vắng mặt).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Cụ Vũ Ngọc Q, sinh năm 1924; nơi cư trú cuối cùng: Xóm 2 H, xã H, huyện H, tỉnh Nam Định.

- ***Người làm chứng:*** Bà Vũ Thị H1, sinh năm 1966; địa chỉ: Xóm M 1, xã H, huyện H, tỉnh Nam Định (có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết ngày 24 tháng 9 năm 2020 của cụ Nguyễn Thị Q và ý kiến trình bày tại bản tự khai cụ Nguyễn Thị Q trình bày:

Cụ Nguyễn Thị Q kết hôn với cụ Vũ Ngọc Q vào khoảng năm 1959, sinh được hai người con gái là bà Vũ Thị H2, sinh năm 1960 và bà Vũ Thị H1, sinh năm 1966. Từ năm 1966, sau khi cụ Nguyễn Thị Q sinh được bà H1 được ít ngày thì cụ Vũ Ngọc Q bỏ nhà đi, không thông báo gì cho người thân gia đình biết trước, gia đình không rõ nguyên nhân cụ Vũ Ngọc Q bỏ nhà đi là do đâu. Từ năm 1966 đến nay, gia đình cụ Nguyễn Thị Q đã thực hiện nhiều biện pháp

tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức, thông tin địa chỉ của cụ Vũ Ngọc Q. Từ ngày bỏ nhà đi đến nay, cụ Vũ Ngọc Q cũng chưa bao giờ liên lạc gì về cho gia đình biết thông tin nên cụ Nguyễn Thị Q không biết hiện nay cụ Vũ Ngọc Q đang ở đâu, làm gì, còn sống hay đã chết. Nay cụ Nguyễn Thị Q yêu cầu Tòa án nhân dân huyện H tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q, sinh năm 1924, nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Xóm 2 H, xã H, huyện H, tỉnh Nam Định là đã chết.

Bà Vũ Thị H1 là con gái của cụ Vũ Ngọc Q cũng xác nhận việc cụ Vũ Ngọc Q bỏ đi biệt tích từ năm 1966 là có thật. Gia đình cũng tìm kiếm ở nhiều nơi nhưng không có kết quả. Nay cụ Nguyễn Thị Q yêu cầu tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q đã chết, bà đề nghị Tòa án giải quyết vụ việc theo quy định của pháp luật.

Tại biên bản xác minh tại Công an xã H ngày 09 tháng 10 năm 2020 và ngày 25 tháng 02 năm 2021, Trưởng công an xã H cũng xác nhận cụ Vũ Ngọc Q hiện có nơi cư trú cuối cùng tại xóm 2 H, xã H, huyện H đã bỏ đi khỏi địa phương từ năm 1966, đến nay cụ Vũ Ngọc Q vẫn biệt tích không có mặt tại địa phương. Gia đình và chính quyền địa phương không ai biết thông tin, tin tức gì của cụ Vũ Ngọc Q.

Tòa án nhân dân huyện H đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đã được đăng trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tỉnh Nam Định, trên báo Công lý trong ba số liên tiếp vào các ngày 21, 23 và 28 tháng 10 năm 2020 và trên Đài tiếng nói Việt Nam vào các ngày 22, 23, và 24 tháng 10 năm 2020 theo đúng quy định của pháp luật và hết thời hạn tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì của cụ Vũ Ngọc Q còn sống hay đã chết.

Tại phiên họp: Cụ Nguyễn Thị Q vắng mặt nhưng vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q đã chết.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ việc:

Về tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã tuân theo các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp.

Về nội dung: Áp dụng điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự; Điều 391; 392; 393 Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của cụ Nguyễn Thị Q về việc tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q đã chết. Xác định ngày chết của cụ Vũ Ngọc Q theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và quan hệ pháp luật: Cụ Nguyễn Thị Q có đơn yêu cầu tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q đã chết, đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện H, tỉnh Nam Định.

Tại phiên họp cụ Nguyễn Thị Q có đơn đề nghị xin vắng mặt, do đó căn cứ Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, Hội đồng giải quyết việc dân sự vẫn tiến hành mở phiên họp.

[2] Xét yêu cầu của cụ Nguyễn Thị Q về việc yêu cầu tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q là đã chết thì thấy: Theo biên bản xác minh tại Công an xã H và lời khai do gia đình cung cấp thì cụ Vũ Ngọc Q năm 1966 đã bỏ đi khỏi địa phương. Gia đình cũng đã tìm kiếm nhiều nơi, đăng báo đài nhưng vẫn không có kết quả. Như vậy, cụ Vũ Ngọc Q bỏ đi khỏi địa phương từ năm 1966 là có thật. Sau khi thụ lý vụ án, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đăng trên đài, báo, công thông tin điện tử của Tòa án theo quy định. Đến nay, đã trên 04 tháng, kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên nhưng không có tin tức gì của cụ Vũ Ngọc Q. Theo quy định của pháp luật, đến nay cụ Vũ Ngọc Q đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Căn cứ khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của cụ Nguyễn Thị Q tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q đã chết.

[3] Về xác định ngày chết của cụ Vũ Ngọc Q: Theo lời khai của cụ Nguyễn Thị Q thì cụ Vũ Ngọc Q bỏ đi từ năm 1966, không rõ ngày, tháng cụ bỏ đi. Do không xác định được ngày, tháng cụ thể mà chỉ biết cụ Vũ Ngọc Q bỏ đi từ năm 1966 đến nay. Căn cứ quy định tại điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật dân sự, xác định ngày chết là ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng nhưng phải sau 05 năm kể từ năm người đó biệt tích; thời hạn 05 năm được tính từ năm biết tin tức cuối cùng về người đó. Như vậy, ngày chết của cụ Vũ Ngọc Q được xác định là ngày 01 tháng 01 năm 1972.

[4] Theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật Dân sự thì khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[5] Cụ Nguyễn Thị Q thực hiện đăng ký khai tử cho cụ Vũ Ngọc Q theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[6] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Cụ Nguyễn Thị Q thuộc đối tượng người cao tuổi có đơn xin miễn nộp lệ phí dân sự nên không phải nộp lệ phí việc dân sự.

[7] Chi phí đăng tin tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng cụ Nguyễn Thị Q phải nộp theo quy định pháp luật, xác nhận cụ Nguyễn Thị Q đã thực hiện xong.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 367, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của cụ Nguyễn Thị Q về việc yêu cầu tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q là đã chết.

Tuyên bố cụ Vũ Ngọc Q, sinh năm 1924, nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Xóm 2 H, xã H, huyện H, tỉnh Nam Định là đã chết. Thời gian xác định cụ Vũ Ngọc Q chết là ngày 01 tháng 01 năm 1972.

Khi Quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của cụ Vũ Ngọc Q (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Cụ Nguyễn Thị Q thực hiện đăng ký khai tử cho cụ Vũ Ngọc Q theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Cụ Nguyễn Thị Q không phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự. Hoàn lại cho cụ Nguyễn Thị Q số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự đã nộp là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo biên lai số AA/2017/0002301 ngày 01 tháng 10 năm 2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện H.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Nam Định;
- VKSND huyện H;
- UBND xã H;
- Đường sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Phạm Thúy Nga